

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग पाच

वर्ष १०, अंक ३]

मंगळवार, फेब्रुवारी २७, २०२४/फाल्गुन ८, शके १९४५ पृष्ठे १९, किंमत : रुपये २६.००

असाधारण क्रमांक ५ प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानसभेत व महाराष्ट्र विधानपरिषदेत सादर केलेली विधेयके.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

[खालील विधेयकाचे हिंदी (देवनागरी लिपी) भाषांतर **महाराष्ट्र शासन राजपत्रात** प्रसिद्ध करण्यात यावे. प्रसिद्ध केल्याचा दिनांक निर्देशित करण्यात यावा].

पुढील विधेयक महाराष्ट्र विधानसभा नियम यातील नियम ११६ (१) च्या पहिल्या परंतुकान्वये प्रसिद्ध करण्यात येत आहे :—

L. A. BILL No. V OF 2024.

A BILL

TO AUTHORISE PAYMENT AND APPROPRIATION OF CERTAIN FURTHER SUMS FROM AND OUT OF THE CONSOLIDATED FUND OF THE STATE FOR THE SERVICES AND PURPOSES OF THE YEAR ENDING ON THE THIRTY-FIRST DAY OF MARCH 2024.

सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५.

दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी विवक्षित रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस अधिकृत मंजुरी देण्यासाठी विधेयक.

ज्याअर्थी, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ तसेच अनुच्छेद २०५ अन्वये, दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीत्न आणखी रकमांचे विनियोजन करण्यासाठी विनियोजन अधिनियम संमत करण्याकरिता ; आणि उक्त रकमांच्या प्रदानास अधिकृत मंजुरी देण्याच्या प्रयोजनाकरिता तरतूद करणे आवश्यक आहे ; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या पंचाहत्तराव्या वर्षी, याद्वारे, पृढील अधिनियम करण्यात येत आहे :---

या अधिनियमास, महाराष्ट्र (पुरवणी) विनियोजन अधिनियम, २०२४, असे म्हणावे.

संक्षिप्त नाव.

सन २०२३-२०२४ या वित्तीय वर्षासाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून रुपये ८६,०९,१७,०३,०००

२. राज्याच्या एकत्रित निधीतून, दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजी संपणाऱ्या वर्षात, या सोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या २०२४ या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या सेवा व प्रयोजने यांच्या बाबतीतील कित्येक खर्च भागविण्यासाठी रकमा देतेवेळी, वित्तीय यासोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (४) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील इतक्या म्हणजे, आठ वर्षासाठी राज्याच्या हजार सहाशे नऊ कोटी सतरा लाख तीन हजार रुपये एवढी एकूण बेरीज होणाऱ्या रकमा देता येतील व त्यांचा विनियोग एकित्रत करता येईल.

विनियोजन.

काढणे.

३. या अधिनियमाद्वारे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून ज्या रकमा देण्यासाठी व त्यांचा विनियोग करण्यासाठी अधिकृत मंजुरी देण्यात आलेली आहे, त्या रकमांचा विनियोग, दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या संबंधात अनुसूचीत दर्शविलेल्या सेवा व प्रयोजने यांकरिता करण्यात येईल.

अनुसन्	- 175	न्या र घट मिल
		9

រាធ្នា			रुपये	96,000	96,000		٥٥٥٬۴۶	6,000	69,48,84,000	٥٥٥,٩	০০০,৩१७,५१३
एकत्रित निधीवर भारित केलेत्या रकमांपेक्षा	ग रकमा -		रुपये	į	:		ŧ	į	:	:	:
विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	अधिक नसतील अशा रकमा -	(8)	रुपये	96,000	000,38		000°hb	6,000	००० '४६'४६' ४४	٥,000	6,49,99,000
ी लेखाशिर्ष		(3)			एकूण-सामान्य प्रशासन विभाग						एकूण-गृह विभाग ————————————————————————————————————
			ए-महसुती लेख्यावरील खर्च सामान्य प्रशासन विभाग	गृहनिर्माण सामाजिक सुरक्षा व कल्याण इतर सामाजिक सेवा सचिवालयीन-सामाजिक सेवा		गृह विभाग	न्यायदान पोलीस इतर प्रशासनिक सेवा	वाहनांवरील कर मार्ग परिवहन अंतर्देशीय जल परिवहन	तुरुंग	पूर नियंत्रण व जलनिस्सारण	
				२२9६, २२३५, २२५०, २२५९,			,0005 ,2046,	२०४१, ३०५५,	,390¢	,4099,	
कामे व प्रयोजने		(5)		, सेवा			웨 花크	म्शासन		पूर नियंत्रण व जलनिस्सारण	
अनुदानावा किंवा इतर विनियोजनावा	क्रमांक	(4)		ए-५ सामाजिक सेवा			बी-१ पोलीस प्रशासन	बी-३ वाहतूक प्रशासन	बी-५ तुरुंग	बी-८ पूर नियंत्रप	

			(कलमे २ व ३ पहा)			
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनात्ता	वा ए कामे व प्रयोजने		ी नेखाशिषं	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकूण
प्रमांक क्रमांक	<u> </u>			अधिक नसतील अशा रकमा -	मशा रकमा –	
(6)	(2)		(8)	(8)		
			Ċ	रुपये	रुपये	रुपये
			महसूल व वन विभाग			
सी-9	महसूल आणि जिल्हा प्रशासन	२०२४,	जमीन महसूल	٥٥٥,٩	:	9,000
		५०८५,	विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क			
		२०५३,	जिल्हा प्रशासन			
		3000°	इतर प्रशासनिक सेवा			
		५८५३,	अलोहयुक्त खाणकाम व धातूशास्त्रीय उद्योग			
सी-२	मुद्रांक व नोंदणी	,०६०८	मुद्रांक व नोंदणी	, 000, 95, 50, 80	:	०००'३६'२६'१
सी-५	इतर सामाजिक सेवा	,0185	नगरविकास	3,000	:	3,000
		,५८८८	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण			
		२२३५,	भव करपाण सामाजिक सुरक्षा व कत्याण			
		५५४०,	इतर सामाजिक सेवा			
सी-६	नैसर्गिक आपत्तींच्या निवारणासाठी सहाय्य	4484,	नैसर्गिक आपतींच्या निवारणासाठी सहाय्य	98,53,09,68,000	:	96,62,09,28,000
सी-७	वने	308¢	वनीकरण व वन्यजीवन	٥٥٥,٩	ŧ	000,6
		२४१५, २५५१,	कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण डोंगराळ क्षेत्रे			
			 एक्ण-महसूल व वन विभाग	000'88'00'35'00b	:	000,5\$,00,38,0P
			कृषि,पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग			
<u>ड</u> ी-3	कृषि सेवा	,4804,	पीक संवर्धन	6,000	÷	6,000
		,5085	मृद व जलसंधारण			

अनुसूचा

	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण	H-		रुपये रुपये		ა გ., აგ. გ. გ. გ. გ	3,08,185,89,000		000°0b			გ, ის, 93,६೪, ০০০	६,०७,१३,६४,०००	
	विधानसभेने मत देऊन एकत्रिर मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा केलेट	अधिक नसतील अशा रकमा -	(%)	रुपये	٥٠٥٥,	২,০४,७६,३५,०००	3,08,98,80,000		90,000	900,000		\$,ەש,٩३,६४,٥٥٥	გ,ის, 43, \$8, იიი	
(कलमे २ व ३ पहा)	लेखाक्षिष	I	(5)	कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण	पशुसंवर्धन	दुग्धव्यवसाय विकास	— एकूण-कृषि,पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग	शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग	सर्वसाधारण शिक्षण	 एकूण-शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग 	नगरविकास विभाग	जिल्हा प्रशासन इतर प्रशासनिक सेवा नगरविकास मार्ग व पूल		वित्त विभाग
				, 4884,	, \$03,	,8085			,5055			२०५३, २०७०, २२१७,		
	कामे व प्रयोजने	-	(2)		पशुसंवर्धन	दुग्धव्यवसाय विकास			सर्वसाधारण शिक्षण			नगरविकास आणि इतर प्रगत सेवा		
	अनुदानाचा किंवा इतर	न्यान्याज्ञान्य क्रमांक	(6)		8-।	ही-५			(<u>)</u> भूक्ष			⊱- क्रे		

अनुसूची

	एकूण			रुपये	9,000		۹,۰۰۰		٥,32,4,00,000	000'20'67'28'8			০০০'৸ৼ'ঀ৪'৸১	3,000	5,000		০০০'০৪'গ্র৪'১১
एकत्रित निधीवर भारित	केलेल्या रकमापेक्षा	गा रकमा -		रुपये	:		000,4		%,32,4,00,000	%,32,64,09,000			÷	:	i		i
	मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	अधिक नसतील अशा रकमा -	(8)	रुपये	0,000		:		:	000,8			০০০'৸ই'গ্য৪'৸১	3,000	3,000		০০০'০৪'গ্র৪'৮১
(कलमे २ व ३ पहा)	लेखाहार्ष		(3)		इतर प्रशासनिक सेवा मंकीर्ण मर्तमाशारण मेता		ऋण कमी करणे किवा ऋण प्रतिबंधन यांसाठी विनियोजन त्यान्य पटाने	מוס אלום	निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	न एकूण-वित्त विभाग	1	सार्वजनिक बांधकाम विभाग	गृहनिर्माण	मार्ग व पूल	सार्वजनिक बांधकामे	सर्वसाधारण शिक्षण तंत्र शिक्षण कला व संस्कृती वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य नगरविकास कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास पशुसंवर्धन	 एकूण-सार्वजनिक बांधकाम विभाग
					2000°,	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	,2805	,, ,, ,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	,५००८				२२१६,	,8%oξ	२०५९,	22 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	
	कामे व प्रयोजने		(ح)		इतर आर्थिक आणि सर्वसाधारण सेवा		व्याज प्रदाने व ऋण सेवा		निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ				गृहनिर्माण	मार्ग व पूल	सार्वजनिक बांधकामे आणि प्रशासकीय व कार्यचालन हमाउनी	भूमारता	
अनुदानाचा किंवा दतर	ायभा इतार विनियोजनाचा	क्रमांक	(ы)		८-॥		ह-॥		अ-मि				एच-३	एच-५	र्षच-६		

अनुसूची /----४० न ० मन्

एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा हा। रकमा -	रुपये रुपये		.:			იი, სმ, სგ, აი, იიი ივ, ი2, გმ, ს <mark>მ, ი</mark> იი	२६,४५,६३,०००	00°,35,83,25,000 93,25,58,35,000
विधानसभेने मत देऊन एकत्रित निष्ट मंजूर केलेव्या रकमांपेक्षा केलेल्या १ अधिक नसतील अशा रकमा – (४)	रुपये		9,000	000,49		০০০'গ৪,১৪,১৪,০০০	?₹,8'4,63,000	99,88,90,000
1				पकूण-जलसंपदा विभाग				 एकूण-विधि व न्याय विभाग
लेखारिष (३)		जलसंपदा विभाग	मृद व जलसंधारण मोठे पाटबंधारे मध्यम पाटबंधारे लहान पाटबंधारे लाभक्षेत्र विकास पूर नियंत्रण व जलनिस्सारण वीज		विधि व न्याय विभाग	न्यायदान	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा इतर प्रशासनिक सेवा सामाजिक सुरक्षा व कल्याण इतर सामाजिक सेवा इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	
			2803, 2800, 2800, 2800, 2800, 2800, 3800,			,8605	२०५२, २०७०, २२३५, २२५०, ३४७५,	
कामे व प्रयोजने (२)			पाटबंधारे, वीज आणि इतर आर्थिक सेवा			न्यायदान	सेक्रेटरिएट आणि इतर सामाजिक आर्थिक सेवा	
अनुदानाया किवा इतर विनियोजनावा क्रमांक (१)			आय-३ प			6 - 15	۲- حا حا	

		(135 4 4 7 167)			
कामे व प्रयोजने		लेखाशिष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकूण
		I	अधिक नसतील अशा रकमा -	अशा रकमा -	
(3)		(8)	(8)		
	12	उद्योग, ऊर्जा ,कामगार व खनिकर्म विभाग	रुपये	रुपये	रुपये
कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास	२२३०,	कामगार, सेवायोजन व कौशत्य विकास	3,000	:	3,000
	3209, 5 3290, 5	वीज नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा	وه,٥٥,٥٥,٥٥,٥٥,	÷	იი, იი, ას, ას, ას, ას, ას, ას, ას, ას, ას, ას
	2649, 3 2643, 5 2643, 6	ग्रामोद्योग व लघुउद्योग उद्योग अलोहयुक्त खाणकाम व धातूशास्त्रीय उद्योग	3,000	:	ج. مهرچ
		एकूण-उद्योग, ऊर्जा ,कामगार व खनिकर्म विभाग -	ით, გი, აგ, ათ, ათ	:	იი, გი, გა, აც., s
	P	ग्रामविकास विभाग			
	, ę, ę, ę, ę	जिल्हा प्रशासन	3,000	:	3,000
ग्रामविकास कार्यक्रम	2048, 2 2494, 3 2494, 3 2494, 3 2494, 3 2494, 3 2494, 3 2494, 3 2494, 3 3 2484, 5 4 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3	सार्वजनिक बांधकामे सामाजिक सुरक्षा व कल्याण कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण ग्रामीकरासाठी विशेष कार्यक्रम प्रामीण रोजगार इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा	9,000,	:	°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°
सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	3849,	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	000,8	:	3,000

_	अनुसूची	त्राच्या २ न २ मह्म
	ਲ	

	एकूण			रुपये	000'h		ooo'6)																					
	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	। रकमा -		रुपये	:		÷																					
	विधानसभेने मत देऊन एव मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	अधिक नसतील अशा रकमा -	(8)	रुपये	000,4		000'6																					
(कलमे २ व ३ पहा)	ने केखाशिषं		(8)		प्कूण-ग्रामविकास विभाग ————————————————————————————————————	सामाजिक न्याय व विशेष सहाव्य विभाग	जिल्हा प्रशासन	सर्वसाधारण शिक्षण	कला व संस्कृती	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	कुटुंबकल्याण	पाणी पुरवठा व स्वच्छता	गृहनिर्माण	नगरविकास	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अत्यसंख्याक यांचे क्रन्याण	ना न न न न को शत्य विकास कामगार, सेवायोजन व कौ शत्य विकास	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	पीक संवर्धन	मृद व जलसंधारण	पशुसंवर्धन	मत्स्यव्यवसाय	वनीकरण व वन्यजीवन	ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम	ग्रामीण रोजगार	वीज	नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा	ग्रामोद्योग व लघुउद्योग	उद्योग
							२०५३,	4404,	५५०८,	,5490,	,444,	२२१५,	२२१६,	. ५४४७,	. ५२५४,	2230,	२२३५,	,4804,	4804,	4803,	4804,	,3085	.५००४	२५०५,	,6025	,0675	,549,	५८५५,
	कामे व प्रयोजने		(2)				अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अत्यसंख्याक यांचे कल्याण																					
	अनुदानाचा किंवा इतर तिमेयोजनाता	क्रमांक	(b)				एन-३ अनुः अत्य	•																				

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)	

	រកអ្នក			रुपये	0,000		٥,000	٥٠٥٥,	୦୦୦'ରନ'ର≿'3ର'ጸ		১,৩६,२७,५९,०००		38,000	38,000	
	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	- ११॥ रकमा		रुपये	:		i	i	:		:		:	:	
	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	अधिक नसतील अशा रकमा -	(8)	रुपये	000,00		000,6	۹,000	০০০'৪৮'৪৪' ১৪'৪		৪,७६,२७,५९,०००		38,000	38,000	
(कलमे २ व ३ पहा)	लेखाशिष		(3)		- एकूण-सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग -	नियोजन विभाग	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	पर्यटन	जनगणना सर्वेक्षण व सांख्यिकी	स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे	— एकूण-नियोजन विभाग —	सार्वजनिक आरोग्य विभाग	व्याज प्रदाने वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य कुटुंबकल्याण सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	एकूण-सार्वजनिक आरोग्य विभाग 	वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्रव्ये विभाग
							3849,	3843,	3848,	3808,			२०४९, २२१०, २२११,		
	कामे व प्रयोजने		(5)				सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	पर्यटन	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व	जल्पसंख्याक चांच कल्पाण			वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य		
	अनुदानाचा किंवा इतर निनियोजनात्ता	त्राचाचा । क्रमांक	(6)				ओ-७	अ}-८	ओ-९				आ र -१		

अनुसूची

99,000 00006 6,000 9,000 प्रकृण रुपये : : : एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा रुपये अधिक नसतील अशा रकमा -8 6,000 9,000 00006 99,000 मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा विधानसभेने मत देऊन रुपये एकूण-वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्रव्ये विभाग अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण (कलमे २ व ३ पहा) लेखाशिर्ष कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास 3 वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य उद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य सचिवालयीन-सामाजिक सेवा आदेवासी विकास विभाग सामाजिक सुरक्षा व कल्याण गाणी पुरवठा व स्वच्छता वनीकरण व वन्यजीवन सार्वजनिक बांधकामे सर्वसाधारण शिक्षण क्रीडा व युवक सेवा मृद व जलसंधारण जिल्हा प्रशासन कृदुंबक ल्याण मत्स्यव्यवसाय पोषण आहार पीक संवधन नगरविकास गृहनिर्माण गशुसंवर्धन २२५१, 2290, २०५४, 4308, 3803, 2803, 2303, 2290, 2299, 2294, 2298, 2290, 2224, 2230, 2234, 2238, 2809, 4804, 3085 जनजाति क्षेत्र विकास उपयोजनेवरील महसुली खर्च कामे व प्रयोजने वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य **∂** एस-३ सचिवालयीन-सामाजिक सेवा किंवा इतर विनियोजनाचा अनुदानाचा एस-१ टी-१-पि क्रमांक (ы

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)

एकूण			रुपये		٥,٥٥٥	٥٥٥، ٩		3,000	5,000		3,000	3,000
रकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	शा रकमा -		रुपये		i	:		÷	÷		÷	:
विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	अधिक नसतील अः	(8)	रुपये		000,6	9,000		3,000	5,000		3,000	3,000
लेखाशिर्ष		(3)		पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग	कला व संस्कृती	_ एकूण-पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग	इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	एकूण-इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग —	दिव्यांग कल्याण विभाग	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	प्रकूण-दिव्यांग कत्याण विभाग
					,५०८८			, 4555 , 4555			. ५६४४	
नुदानाचा क्रंबा इतर कामे व प्रयोजने	क्रमांक क्रमांक	(b)			भेडडी-२) कला व संस्कृती			नेडजी-३ विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग यांचे कल्याण			ड आय-३ सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	
	विधानसभेने मत देऊन एकत्रित निधीवर भारित कामे व प्रयोजने	विधानसभेने मत देऊन एकत्रित निधीवर भारित कामे व प्रयोजने केखाशिर्ष केखाशिर्ष केखाशिर्ष केखार कमांपेक्षा ।	विधानसभेने मत देऊन एकत्रित निधीवर भारित कामे व प्रयोजने केलेव्या रकमांपेक्षा केलेव्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा – (२)	विधानसभेने मत देऊन एकत्रित निधीवर भारित भंजूर केलेट्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा – (२) (३) हपये	विधानसभेने मत देऊन (फ्निंत निधीवर भारित भंजूर केलेल्या रकमांपक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (२) (३) (४) फपये हपये	कामे व प्रयोजने कामे व प्रयोजने एकत्रित निधीवर भारित (२) अधिक नसतीत अशा रकमा - अधिक नसतीत अशा रकमा - (३) (३) (३) (४) (३) (३) (४) (३) (३) (४) (३) (३) (४) (३) (३) (४) (३) (३) (४) (३) (३) (४) (३) (३) (४) (३) (३) (४) (३) (१) (४) (१) (१) (४) (१) (१) (४) (१) (१) (४) (१) (१) (४) (१) (१) (४) (१) (१) (४) (१) (१) (४) (१) (१) (४) (१) (१) (४) (१) (१) (४) (१) (१) (४) (१) (१) (४) (१) (१) (४) (१) <td< td=""><td>कामे व प्रयोजने मध्येर केठेल्या एकमापेक्षा एकतिव्रत निधीवर मारित एक्रिका प्रकमापेक्षा एक्रिका (२) (३) (३) (४) <</td><td>कामे व प्रयोजने कामे व प्रयोजने क्वियानसभी मात देऊन (एक्रीयर प्रमित) एक्रिया प्रकामिक्षा एक्रिया (२) (३) (३) (३) (४) <td< td=""><td>काम व प्रयोजने काम व प्रयोजने केन्द्रवा एक मोक्षा केन्द्रवा एक मोक्षा एकूण कला व संस्कृती २२०५, कला व संस्कृतिक कार्य विभाग १,००० कला व संस्कृती २२०५, कला व संस्कृती ५,००० कला व संस्कृती इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग १,००० विसुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष २२२०५, अनुसुधित जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष २२०० विसुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष २२२०५, अनुसुधित जमाती, इतर मागासवर्ग व कल्याण २२०० वार्ण कल्याण यांचे कल्याण २२०० </td><td>कला व संस्कृती कला व संस्कृतिक कार्य विभाग सवाव कत्याण विभाग क्ला व संस्कृति क कार्य विभाग एक्ला व संस्कृति क कार्य विभाग एक्ला व संस्कृति क कार्य विभाग प्रदेश कर्ण व संस्कृति क कर्ण व संस्कृति कर्ण व संस्कृति क कर्ण व संस्कृति कर्</td><td>कान व प्रयोजने केवाहोत के किया पर कमीके मा किया पर कमीके मा क्रक किया पर कमीके मा एक निज किया पर कमीके मा क्ष्य किया पर कमीके मा क्ष्य किया पर कमीके मा क्ष्य किया पर कमा मा क्ष्य कमा किया किया पर कमा मा क्ष्य कमा किया किया किया किया किया किया किया किय</td><td>स्क्रिया प्रयोजनी से केंग्रेड केंग्रेड मिलीम्बर मिरिंड मिलीम्बर मिरिंड केंग्रेड मिलीम्बर मिरिंड केंग्रेड मिलीम्बर मिरिंड मिरंड मिलीम्बर मिरिंड मिलीम्बर मिरिंड मिर्टिया प्रयोगित अल्ला केंग्रेड केंग्रेड मिलीम्बर मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिं</td></td<></td></td<>	कामे व प्रयोजने मध्येर केठेल्या एकमापेक्षा एकतिव्रत निधीवर मारित एक्रिका प्रकमापेक्षा एक्रिका (२) (३) (३) (४) <	कामे व प्रयोजने कामे व प्रयोजने क्वियानसभी मात देऊन (एक्रीयर प्रमित) एक्रिया प्रकामिक्षा एक्रिया (२) (३) (३) (३) (४) <td< td=""><td>काम व प्रयोजने काम व प्रयोजने केन्द्रवा एक मोक्षा केन्द्रवा एक मोक्षा एकूण कला व संस्कृती २२०५, कला व संस्कृतिक कार्य विभाग १,००० कला व संस्कृती २२०५, कला व संस्कृती ५,००० कला व संस्कृती इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग १,००० विसुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष २२२०५, अनुसुधित जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष २२०० विसुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष २२२०५, अनुसुधित जमाती, इतर मागासवर्ग व कल्याण २२०० वार्ण कल्याण यांचे कल्याण २२०० </td><td>कला व संस्कृती कला व संस्कृतिक कार्य विभाग सवाव कत्याण विभाग क्ला व संस्कृति क कार्य विभाग एक्ला व संस्कृति क कार्य विभाग एक्ला व संस्कृति क कार्य विभाग प्रदेश कर्ण व संस्कृति क कर्ण व संस्कृति कर्ण व संस्कृति क कर्ण व संस्कृति कर्</td><td>कान व प्रयोजने केवाहोत के किया पर कमीके मा किया पर कमीके मा क्रक किया पर कमीके मा एक निज किया पर कमीके मा क्ष्य किया पर कमीके मा क्ष्य किया पर कमीके मा क्ष्य किया पर कमा मा क्ष्य कमा किया किया पर कमा मा क्ष्य कमा किया किया किया किया किया किया किया किय</td><td>स्क्रिया प्रयोजनी से केंग्रेड केंग्रेड मिलीम्बर मिरिंड मिलीम्बर मिरिंड केंग्रेड मिलीम्बर मिरिंड केंग्रेड मिलीम्बर मिरिंड मिरंड मिलीम्बर मिरिंड मिलीम्बर मिरिंड मिर्टिया प्रयोगित अल्ला केंग्रेड केंग्रेड मिलीम्बर मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिं</td></td<>	काम व प्रयोजने काम व प्रयोजने केन्द्रवा एक मोक्षा केन्द्रवा एक मोक्षा एकूण कला व संस्कृती २२०५, कला व संस्कृतिक कार्य विभाग १,००० कला व संस्कृती २२०५, कला व संस्कृती ५,००० कला व संस्कृती इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग १,००० विसुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष २२२०५, अनुसुधित जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष २२०० विसुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष २२२०५, अनुसुधित जमाती, इतर मागासवर्ग व कल्याण २२०० वार्ण कल्याण यांचे कल्याण २२००	कला व संस्कृती कला व संस्कृतिक कार्य विभाग सवाव कत्याण विभाग क्ला व संस्कृति क कार्य विभाग एक्ला व संस्कृति क कार्य विभाग एक्ला व संस्कृति क कार्य विभाग प्रदेश कर्ण व संस्कृति क कर्ण व संस्कृति कर्ण व संस्कृति क कर्ण व संस्कृति कर्	कान व प्रयोजने केवाहोत के किया पर कमीके मा किया पर कमीके मा क्रक किया पर कमीके मा एक निज किया पर कमीके मा क्ष्य किया पर कमीके मा क्ष्य किया पर कमीके मा क्ष्य किया पर कमा मा क्ष्य कमा किया किया पर कमा मा क्ष्य कमा किया किया किया किया किया किया किया किय	स्क्रिया प्रयोजनी से केंग्रेड केंग्रेड मिलीम्बर मिरिंड मिलीम्बर मिरिंड केंग्रेड मिलीम्बर मिरिंड केंग्रेड मिलीम्बर मिरिंड मिरंड मिलीम्बर मिरिंड मिलीम्बर मिरिंड मिर्टिया प्रयोगित अल्ला केंग्रेड केंग्रेड मिलीम्बर मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिंड मिरिं

बी-भांडवली लेख्यावरील खर्च

৽৽৽৽ৼ৸ঽ৻ৼ৸ৼ৸ৼ৸ ৽৽৽৽৽ৼ৸ৼ৸ৼ৸ৼ৸

০০০,৭০,৩৯,০৮,৩৮

एकूण-ए-महसुली लेख्यावरील खर्च

सामान्य प्रशासन विभाग

पकृण			रुपये ८०,५३,०००	000,54,00		२,०९,२६,८५,०००	3,08,28,24,000		82,92,00,000	82,182,00,000		3,000
एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	शा रकमा -		रुपये	:		:	:		÷	:		:
विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	अधिक नसतील अशा रकमा -	(8)	रुपये ०००,५३,०००	000,43,000		5,08,28,24,000	2,0%,2£,24,000		000,00,00,08	82,90,00,00		3,000
लेखाशिष		(3)	शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे	प्कूण-सामान्य प्रशासन विभाग –	गृह विभाग	पोलिसांवरील भांडवली खर्च इतर प्रशासनिक सेवांवरील भांडवली खर्च. भारतीय रेल्वे यांवरील भांडवली खर्च - वाणिज्यिक मार्ग मार्ग परिवहन यांवरील भांडवली खर्च		महसूल व वन विभाग	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च नैसर्गिक आपत्तींच्या निवारणासाठी कर्ज	 एकूण-महसूल व वन विभाग 	नगरविकास विभाग	नगरविकासावरील भांडवली खर्च इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च
कामे व प्रयोजने		(3)	शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे			आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च ४०७०, ५००२,			इतर प्रशासकीय व सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च ४२३५, ४२५०, ६२४५,			सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च ५४७५,
अनुदानाचा किंवा इतर विनयोजनाचा	क्रमांक	(6)	ए-१० शास			बी-१० आर्थि			सी-९ इतर			एफ-५ सामा

	प्रकृण
	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा
	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा
अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)	नेखाशिष
	कामे व प्रयोजने
	अनुदानाचा किंवा इतर भेनेगोजनाता

			(कलम २ व ३ पहा)			
अनुदानाचा किंग रचर	वा _प			विधानसभेने मत देऊन	एकत्रित निधीवर भारित	
ायःपा इतार विनियोजनाचा	र कामे व प्रयोजने ावा		लेखाशिषं	मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	केलेल्या रकमांपेक्षा	एकूण
क्रमांक				अधिक नसतील अशा रकमा -	अशा रकमा -	
(Ь)	(5)		(3)	(8)		
				रुपये	रुपये	रुपये
9-41	नगर विकासासाठी कर्जे	£296,	नगर विकासासाठी कर्जे	۹٬۶۹٬۶۲٬۰۰۰	:	۷,६९,२८,००,०००
			- एकूण-नगरविकास विभाग -	9,६९,२८,०३,०००	:	4,६९,२८,०३,०००
			वित्त विभाग			
जी-९	सार्वजनिक कर्जें व आंतरराज्यीय तडजोड	\$003, \$008, \$240,	राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण केंद्र शासनाकडून कर्जे व आगाऊ रकमा आंतरराज्यीय तडजोड	:	98,32,04,09,000	იი, ი, ემ, ეგ, ვგ,
			- एकूण-वित्त विभाग -	:	98,3८,७८,०٩,०००	98,32,90,09,000
			सार्वजनिक बांधकाम विभाग			
एच-(७	सामाजिक सेवा आणि आर्थिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	8298, 8099, 4048,	गृहनिर्माणावरील भांडवली खर्च पूरनियंत्रण प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च मार्ग व पूल यांवरील भांडवली खर्च	9,000	ē	0,00,
7-=ù	सार्वजनिक बांधकामे आणि प्रशासकीय व कार्यचालन स्पारनी यातरील ग्रांस्त्वली छर्म	,४०५८,	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	000,\$P	:	93,000
		82905, 8290, 8224, 8234,	थिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च नगरविकासावरील भांडवली खर्च अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याण यांवरील भांडवली खर्च सामोजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च			

अनुसूची

94,000 9,000 98,000 98,000 9,000 प्कृण रुपये : : : : एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा रुपये अधिक नसतील अशा रकमा -8 9,000 9,000 98,000 94,000 98,000 मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा विधानसभेने मत देऊन रुपये एकूण-जलसंपदा विभाग एकूण-सार्वजनिक बांधकाम विभाग वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च इतर ग्रामविकास कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च (कलमे २ व ३ पहा) इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च लेखाशिर्ष मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च लाभक्षेत्र विकास यावरील भांडवली खर्च पूरनियंत्रण प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च लहान पाटबंधाऱ्यांवरील भांडवली खर्च मोठे पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च 3 वीज प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च पर्यटनावरील भांडवली खर्च जलसंपदा विभाग नियोजन विभाग ,०५८८ 8290, 8२५०, 8803, 8२५०, ५८५५, 8505, 8003, 8099, ,6028 8494, 8000, 8009, 8004, एच-९ प्रादेशिक असमतील दूर करण्यासाठी भांडवली खर्च ओ-१० इतर प्रामविकास कार्यक्रमांवरील भांडवली खर्च कामे व प्रयोजने आय-५ पाटबंधारे यांवरील भांडवली खर्च 8 किंवा इतर विनियोजनाचा अनुदानाचा क्रमांक Э

	एकूण			रुपये 9,०००		٥٥,٠	٥,000	93,88,89,03,000	24,0 ९,9 9,03,000
	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	॥ रकमा -		रुपये		:	÷	۰۰۰,۹۰,۵۴,۵۶,۵۹	२०,३०,०६,३०,०००
	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	अधिक नसतील अशा रकमा -	(8)	रुपये १,०००		٩,٥٥٥	9,000	000,58,93,000	გო, ც ღ , Գი, ც შ, იი
अनुसूच। (कलमे २ व ३ पहा)	ी लेखाहिष्		(3)	एकूण-नियोजन विभाग	सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग	४४२५, सहकारावरील भांडवली खर्च ४४३५, इतर कृषिविषपक कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च ४८५९, ग्रामोद्योग व लघुउद्योग यांवरील भांडवली खर्च ५४७५, इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च	पक्ण-सहकार, पणन व वस्तोद्योग विभाग 	एकूण-बी-भांडवली लेख्यावरील खर्च	एकूण-बेरीज
	कामे व प्रयोजने		(3)			व्ही-३ सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च			
	अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा	क्रमांक	(6)			원 *			

उद्देश व कारणे यांचे निवेदन

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ व अनुच्छेद २०५ यानुसार, २०२३-२४ या वर्षाच्या संबंधातील विविधत सेवा व प्रयोजने यांवरील पूरक खर्च भागविण्यासाठी आवश्यक रकमांचे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून विनियोजन करण्याकरिता तरतूद करण्यासाठी हे विधेयक मांडण्यात येत आहे.

रकमा पुढे दर्शविण्यात आल्या आहेत :—

		रुपये
(ए) महसुली खर्च		६३,४२,२५,३०,०००
(बी) भांडवली खर्च		२२,६६,९१,७३,०००
	एकूण	८६,०९,१७,०३,०००

 मुंबई,
 अजित पवार,

 दिनांक २७ फेब्रुवारी २०२४.
 उप मुख्यमंत्री.